

Szeged. 3 évf. 37. sz.

Alföldi

1929. évi szept. 14.

Ipar és Kereskedelem

Felelős szerkesztő: Dr. SZEKERKE LAJOS.

Közli a szegedi KERESKEDŐK SZÖVETSEGE-nek, a szegedi KERESKEDŐK EGYESÜLETÉ-nek és a DÉLMAGYARORSZÁGI HUSIPAROSOK SZÖVETSEGE-nek összes hivatalos közleményeit.

Szemlélődés

A paprika forgalmi adója körül nagyon tanulságos események játszódtak le a múlt héten. A malmok forgalmi adójának új szabályozása tárgyában kiadott rendelet alapján ugyanis a paprikamalmok forgalmi adóját jelentékenyen felemelték azzal az indokolással, hogy a paprika malmok által végzett őrlést nem lehet vámórlésnek minősíteni, hanem az kereskedelmi őrlés és így a paprika egész értéke szolgál a forgalmi adó alapul. Az ezzel járó adóemelkedés ugyszólván lehetetlenné tette volna az üzemek fenntartását, mert hiszen a haszonszázalék már a mai alacsonyabb adó mellett is oly csekély, hogy az üzemek fenntartása csak a legnagyobb nehézségek árán volt lehetséges. Ilyen körülmények között nagyon érthető volt a malmoknak az az elhatározása, hogy az elviselhetetlen adóterhek helyett inkább beszüntetik az üzemet. Megnyugvással kell megállapítani, hogy a pénzügyminisztérium belátta a paprika őrléséhez fűződő közgazdasági érdek fontosságát és a rendelet méltányos értelmezésével fentartotta a jelenlegi állapotot; csak éppen nem értjük, hogy miért nem gondolták meg ezt a rendelet kiadása előtt és miért

várnak a többi szakmák adóterheinek könnyítésével még mindig amikor csaknem minden szakma azon a ponton áll, hogy kénytelen lesz az üzemét beszüntetni

*

A hitelezőket megkárosító cselekmények büntetéséről szóló törvényjavaslatot most adta ki az igazságügyminisztérium az érdekképviselteknek véleményezés végett. Bizonyos az, hogy a hitellel az utóbbi időben gyakran visszaéltek. Az is bizonyos, hogy minden büntetést megérdemel az az adós, aki a hitelezőjét akár szándékosan, akár gondatlanságból megkárosítja. Ezek az adósok a gazdasági életnek olyan ártalmára vannak, hogy éppen a becsületes adósok érdekében szükséges, hogy a hitellel visszaélők elvegyék méltó büntetésüket. Ez a javaslat azonban úgy véljük, hogy tulságos szigorú. Öt évi börtön

és öt évi fegyház büntetés jár olyan cselekményekért, amelyeket a legjobb hiszemű és legjobb szándéku adós is elkövethet. A tervezet szerint öt évi fegyházzal büntendő a kereskedő, ha fizetéseit beszüntette és ennek dacára a kielégítési alapot csorbitja. Ennek a rendelkezésnek a megértéséhez tudni kell, hogy a kereskedő a fizetések beszüntetése állapotába kerül már akkor, ha ellene egyetlen végrehajtást vezetnek. A tervezet szerint tehát ettől a pillanattól nem rendelkezhetik a vagyona felett és ha nem tud pénzt szerezni a végrehajtást vezető hitelező követelésének kifizetésére akkor nem marad más választása, mint a csőd megkérése, vagy a kényszeregyezés. Ugy véljük, hogy a hitelezőket megkárosító cselekmények ellen magánjogi szabályokkal is lehetne védekezni és így a büntetések tervezett megszigorítása legalább is korai.

Egységes frontba a szövetkezetek ellen.

Az az ígéret, amelyet még 1928 március 7 én tett a kereskedelmi miniszter a parlament pénzügyi bizottságának ülésén arranézve, hogy a „szövetkezeti kérdést a kormány az egyenlő elbánás fogja rendezni s ami a kereskedelmet ki fogja élegetni”, mindmáig nem lett beváltva.

Ezek után, ha a legkompeten-

sebb forum nyilatkozata dacára, az ígéret végrehajtása még mindig késik és közben a kereskedelem és ipar súlyos válságba jutott, nem marad más hátra mint lábraállni és most már kiméltlenül követelni a bajok orvoslását.

Eddig és nem tovább!

Ha a kormány tönkrement egzisztenciák h-katombáinak látára sem száll magába úgy

elszánt lépésre kell magát határoznia a kereskedő és iparosvilágnak s ha másként nem erőszakkal kell kiverekedni magának a levegőhöz való jussát. Mert hisz másról, mint a máról holnapra — sőt nem szégyeljük bevallani hogy immár ott tartunk, hogy csak az ideig óráig való vegetálásról van már csak szó.

Ez így tovább nem mehet!

Amikor 50, 60, 80, sőt 100 esztendő, jőnevű, országosan ismert, matuzsálemi kereskedelmi kort ért cégek kerülnek a tönk lejtőjére, a mentési akciónak már régen ütött a tizenkettedik órája. Nagyon gyenge vigasz azt mondani, hogy a fizetési képtelenség ma már nem szégyen. Ez lehet a zülött viszonyokba magukat könnyen beleélő — sőt nyugodtan állíthatjuk hogy — ezeket a gyalázatos állapotokat előidézett — vastagbőrű konjunktúra — lova-

vagok felfogása, de nem azonosíthatja magát ilyen inferioris nézettel az évtizedeken át lelkiismeretesen dolgozó a tisztességre és becsületére féltékenyen örökdő kereskedő és iparos

Romokban csonkaország gazdasági élete és a romhalmaz alól a végtusát vivők segélykiáltása tör elő, várva a megváltást.

De hol késik az éji homályban ez a bizonyos mentő kéz? Nem látjuk semmiféle jelét annak a megmozdulásnak amely hivatva volna a romok eltakarítására

A hatalmas kormánytámogatással, szubvenciókka és egyéb előnyökkel segélyezett, ezernyi szivócsápokkal felfegyverzett szövetkezetek legelső sorban akadályozói a végvonaglásban sínylő kereskedelmünk talpraállításának s ezért követeljük most már azok haladéktalan megszüntetését, vagy legalább is működésüknél a kellő korlátok közé való szorítását (J J.)

üzleti érdek veszélyeztetése megállapítható. Egyes esetek a joggyakorlatból: Elbocsátási ok, ha az üzletvezető figyelmeztése ellenére bántalmazza a tanoncot, ha a csapos a vendéglőben idegenek jelenlétében munkaadóját durva szidalmakkal illeti és botrányos viselkedése egyes vendégek elmaradását okozza, ha az üzemvezető kezelése alatt álló anyagraktárban hiány mutatkozik, ha az alkalmazott a beszedett pénzeket szerződés elérére 24 óráig be nem szolgáltatja. Nem elbocsátási ok viszont az alkalmazottnak anyagi helyzete javítására irányuló törekvése, ha az nem tilos uton nyer kifejezést. Nem elbocsátási ok, ha az alkalmazott küldöttség élén arra kéri a vezérigazgatót, hogy távolítsa el az osztályvezetőt, mert nem tudnak vele együtt dolgozni, de ez azzal szemben sem elbocsátási ok, akivel együtt dolgozni a többiek nem akarnak.

A fölmondhatlanság kikötése nem zárja ki a szolgálati viszony fölbonthatását abban az esetben, ha a 94 § szerint a főnök az alkalmazottját azonnali hatállyal elbocsáthatja.

A jogos ok nélkül való elbocsátás következményei.

Az iparos, aki segédet törvényes ok nélkül felmondás határideje előtt elbocsátja, köteles

Fontos tudnivalók az ipartörvényről.

Kérjük kivágni és megőrizni.

— Negyedik közlemény —

Kiindulási pont az, hogy csak is olyan visszaélés jöhet számba, amelyet az alkalmazott rendszer munkkörében követ el, az pedig, hogy a visszaélés foly-

tán bekövetkezett kár csekély, az elbocsátás jogossága szempontjából közömbös, lényege csak az, hogy forog-e fenn olyan visszaélés melyből az

Egy magyar iparos karrierje Indiában

Irta: Jenovay Jenő.

Az alábbi történet kiindulásának színhelye a „Kaiserin Elisabeth” nevű hadihajó volt, annak a hajónak a fedélzetén és ugyanabban az időben, amikor néh. Ferenc Ferdinánd trónörökös tette meg világkörüli útját 1892—93-ban.

A „Kaiserin Elisabeth” — azokban az időkben — mint modern páncélos cirkálóhajó, nyolc kazánal ellátva, legujabb típusu turbinás gépekkel és a világításra szolgáló külön dinamó-osztállyal felszerelve indult földkörüli útjára. A magas utasra való tekintettel a csaknem másfél esztendőre terjedő páratlanul szép, de sok veszedelmet magában rejtő utazás sima lefolyásának biztosítására mintegy négyszázfőnyi, legmegbízhatóbb, válogatott legénységet és tisztikart szemeltek ki.

A világítási-osztály vezetése egy

László nevű szolnoki származású intelligens és kellemes modoru fiatal magyar gépaltisztre volt bízva, aki e sorok írójának már az utazás legelején bizalmasan feltárta helyzetét, ismertette messzetörő terveit, azokra az időkre, amikor kitöltve szolgálati éveit, a polgári életben kívánja majd a haditengerészetben szerzett gyakorlati tapasztalatait és tudását — amelyek elsajátítására ott példanélküli alkalom nyílt — értékesíteni.

László, ez az alig pár realiskolai osztályt végzett értelmes és eszes fiatalember, az utazás kezdetének egyik estjén nagy köteg nyomtatott füzeteket mutatott be nekem, amelyekben első pillantásra felismertem a Toussaint—Langenscheidt-féle angol-magyar nyelvtant, amely kitűnő módszer az angol nyelvnek levelek alapján, oktató nélkül való elsajátítására. Ámulva néztem hol a fiatal-

emberre, hol pedig a kezében tartott kötegre, nem találva elcsodálkozásomban hirtelen szavakat, az ambiciónak és akaraterőnek illetően megnyilvánulásán. Meghatottságomban melegen megráztam kezét, majd mikor kissé félénken és vonakodva a tanulásra vonatkozóan segítségemet kérte, készséggel ajánlottam fel közreműködésemet.

Ettől kezdve estenden, mikor a legénység és tisztikar pihenőre tért, Lászlót a hajó valamely félre-eső sarkában láttam visszavonulva, amint egy villanykörte fényénél félhangosan mormolta az angol leckéket, ami annál könnyebben ment, miután a derék fiatalember — alföldi fiu dacára — meglehetősen jól bírta a német nyelvet is.

Teltek a hetek, miközben László az angol nyelvtanulásban egészen szokatlan előmenetelre tett szert. Ezen közben a „Kaiserin Elisa-

neki kilépése előtt azon bért vagy egyéb illetményt, amelyet a fölmondási határidő alatt élvezett volna, kétszeres megadni.

A fölmondási időre járó munkabéit azon munkabér szerint kell számítani, amelyet a munkás a szolgálati szerződésnek a fölmondás időpontjában érvényben álló rendelkezései értelmében élvezett. Vítás volt, hogy a fölmondásban levő alkalmazottnak járnak-e azok a fizetésemelések, lakásbérpótlékok, jutalékok nyereségrészesedések természetbeni szolgáltatások, fizetésszerű járandóságok, amelyek a felmondásban nem levő többi alkalmazottak élveznek. A bíróságok 1924. július 1-ig megítélték ezeket a járandóságokat. A határozatok indokolása az, hogy a felmondásban levő alkalmazott szolgálati viszonyon a felmondás tényével nem történik változás. Más eset volt, ha az alkalmazott a felmondáskor egy összegben megkapja a fölmondási időre járó illetményeit. Ez esetben a most említett emelésekre, segélyekre, pótlékokra, stb. nem tarthat igényt 1924. július 1-vel a magyar korona állandósulván, ezen időpont óta engedélyezett fizetésemelések már nem valorizált, hanem

„beth“ a keletindiai partok elé ért, majd nemsokkal utóbb kikötött India második legnagyobb kikötővárosában, a festői fekvésű és európai képzeletet is felülmúló pompás palotákkal ékes — Bombayban.

Még alig eresztették le a hajó horgonyait, amikor László váratlanul mellettem termett és elbűvölve a kikötőváros szépségén, közölte velem azt a tervét, hogy ő nem elégedve meg a legénységnek és tisztikarnak minden másnapra kijáró és a parcon eltolható szabadsággal, azzal a kifogással, hogy a hajó dinamóinak alkatrészei javításra szorulnak (bár ez az eset nem forgott fenn) és miután ő felelősüljének, a hajó gépészmérnökének teljes bizalmát bírta és a dinamók kezelése körül szabad kezét nyert, alkalmat fog keresni a város alapos megtekintésére és közben az indiai villamosági intézményeket is közelebbről tanulmányozni.

(Folyt. köv.)

az életstandard javítására szolgáló oly emelések, amely jogszabály hiányában nem igényelhetők. Az egyes szolgáltatások tekintetében a következő gyakorlat alakul ki: A fölmondási idő alatt kiadott természetbeni vagy pénzbeli segélyeket így beszerzési segélyek is, a felmondás alatt állónak is járnak, amin nem változtat az a körülmény, hogy a munkaadó az alkalmazottat a tényleges szolgálat alól felmenti. (Állandó gyakorlat) Ruhasegélyt, mint a fizetés kiegészítő részét, a tényleges szolgálatot nem teljesítő alkalmazott is követelheti a fölmondási idő alatt. Villamosköltségmegtérítést nem követelhet az alkalmazott a fölmondási idő alatt, ugyszintén sem karácsonyi, vagy más alkalmi ajándékot, nem követelheti ebédmegtérítést követelhet ellenben cipősegélyt, tuloráktól való elesés címén való megtérítést. A remuneráció beszámításának külön kikötés nélkül helye nincs, remuneráció csak is a tényleges szolgálati időre jár és pedig feltétlenül akkor, ha a szolgálati szerződés létrejöttkor vagy később kikötötték. Ha éveken keresztül rendszeresen kikötés nélkül kapta azt az alkalmazott. Van kuriai ítélet, amely megállapítja az alkalmazottnak remunerációhoz való igényt — természetesen a tényleges szolgálati időre — pusztán azon az alapon, hogy a megelőző években élvezett remunerációt.

(folytatjuk)

Csuri Ferenc órásmester

Szeged, Kárász-utca 16. Telefon : 1869

Mechanikai műhely : Attila-u. 13

Irodai, gyári, iskolai villamosjelző és munka ellenőrző órák, motorikus és kézi felhúzású, negyedét, felet, és egészórát ütő torony és kastélyórák speciális készítője és javítója. **Dus választék arany-, ezüst-órákban és ékszerekben.**

Több arany éremmel kitüntetve!

LEGJOBB szemüvegek, hőmérőket, sérv és hasköteket legolcsóbban be szerezhet ADAM J. Kállay (Hid) utcai üzletében.

Kérjen telefonon 300-ast!
v. Kéry-autótaxit!

10 év óta fennálló

Jól jövedelmező üzem

társat keres

Jelige 6000 P. Cím a kiadóhivatalban

Szabadságvesztésre ítélt egyén iparüzési joga.

Az az iparos, aki börtönre és hivatalvesztésre van ítélve, meglevő iparát üzletvezetővel tovább viheti, mert a börtönbüntetés reá nézve szabadságvesztést jelent ugyan, de nem olyan értelmű jogfosztást, amely őt iparüzletének folytatásában meggátolná.

A szabadságvesztésre ítélt egyén ugyanis cselekvőképességét megtarthatja magánjogi szempontból és üzletkötés tekintetében is, mert a cselekvőképesség az ember halálával, továbbá gondnokság alá helyezés esetén szűnik meg nagykoru egyéneknél.

Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy az üzlettel, valamint a tanonctartással szemben ipari közigazgatási szempontból követelmények támaszthatók, amelyért a felelősséget valakinek viselnie kell.

Azért, miután a szabadságvesztésre ítélet egyént fizikailag is lehetetlen felelőssé tenni: ennél fogva úgy kell az elítélt helyzetét tekinteni, mint aki iparának személyes vezetésében gátolva van és azéi iparát képesített üzletvezetői alkalmazásával kell gyakorolni, amelyre az 1922. évi XII. t. c. 31 §-a értelmében mód is nyílik, mert az idézett törvénycikk hivatkozott szakasza szerint az iparos iparát képesített üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatja. Az iparostól nem vonható vissza az iparüzési jog, mert az iparüzési jog elvonását az 1922. évi XII. t. c. 70. § a kizárólag az engedélyhez kötött iparokra nézve korlátozza. Azonkívül az üzletvezetővel való iparüzést is az idézett törvénycikk 8. §-a abban az esetben tiltja meg, ha az illető iparüzőt a bíróság vagy hatóság jogerős határozattal a községből vagy országból kiutasította. A szabadságvesztésre elítélt iparüzésének korlátozása tekintetében tételes jogszabály nem intézkedik, azért iparát üzletvezető útján folytathatja.

Alkudozás és a kereskedői tisztesség.

Mélységesen elszomorító dolog, hogy a mai haladó korban erről az abuzusról kell itt disszertálni, de kényszerülve vagyunk vele, mert úgy érezzük, hogy a legfőbb ideje, hogy a kereskedő és iparos és a fogyasztóközönség között azt a még ma is divó torz kinövést mindkét résznek saját jól felfogott érdekében végre radikálisan — ha szükséges, császárvágással — gyökerében ki kell irtani.

Hála Istennek, ez a csunya és a kereskedőt a fogyasztó részéről igen sokszor gyanus színben feltüntető rut szokás az országban nem általános gyakorlat és csak egyik-másik alföldi városban — így legfőként Szegeden — otthonos. Utón-utfélen, de különösen az ország más részeiből ide letelepedett honfitársaink szájából sürün hallatszik a panasz, hogy itt Szegeden és néhány környékbeli városban kétségben vannak a kereskedői korrektség iránt, mert — mint mondják: **mindenhol lehet alkudni.** És bár hiába aggatják ki a szolid és legális haszonra dolgozó kereskedők üzleteikben a „Szabott árak!” jelzésű táblát, az alkudozáshoz szokott tanyai népnek — de igen sok esetben a városi embernek is — ez hekuba. Ők csak ott vásárolnak „jól” és „olcsón”, ahol a kiirt árból le is lehet alkudni.

Ennek a kinövésnek a kiküszöbölésére az alföldi kereskedő- és iparosvilágnak saját reputációja érdekében okvetlenül szervezkedni kell. Mert — engedelmet kérünk — mégis csak furcsa és a vásárlónak is szembe-tűnő jelenség, ha a vevőnek a husz pengőre kiirt árut tizenhat pengőre, vagy talán még annál is kevesebbre sikerül lealkudni.

Nemcsak a külföldön, hanem — mint említettük — az ország más részeiben sem élnek az emberek ezzel az avult szokással. Hogy pl. a külföld mennyire tette magát már régen ezen, a kereskedővilágot ferdeszínben feltüntető abuzuson, álljon itt a következő, megtörtént eset:

Londonban betért egy órásboltba az alföldi magyar s órát kért. A kereskedő egykedvűen kibrak egy csomó órát a vevő elé, aki végre egyet kiválaszt és kérdi az árát.

— Nagyon drága! — vélekedik

a mi magyarunk, aki odahaza boldogtalan, ha nem alkudhat.

— Ugy, drága?! — És a londoni órás se szó, se beszéd, összeszedi az árut.

— Uraságod számára nincs óráim! — mondja hidegen.

— De kérem!

— Ne tárgyaljunk tovább! Az olyan vevő, aki azt hiszi, hogy többet kérek az áruért, mint amennyit megér, az megsértett engem. Sértegetőket pedig nem tartozom kiszolgálni...

Láttnivaló ebből, hogy a művelt Nyugat kereskedői ezen a téren nem ismernek tréfát. Tudjuk, hogy a kereskedők igen nagy része — csak a napi kenyér falatért küzdve — sok esetben haszon nélkül, sőt a beszerzési áron alul is ad tul a portékáján, csak azért, hogy a minden oldalról rázuduló fizetési kötelezettségeinek eleget tehesen. De ezt a praxist — bármennyire is kényszerítő helyzetből folyó nyomásnak engedve — **nem lehet és nem szabad állandósítani** és az alkudozás lehetőségének erélyesen véget kell vetni. Itt egy megcsontosodott ostoba és a kereskedővilágra diffamáló és káros szokásnak megszüntetését **kell vaskézvel és összetartással végre keresztülvinni** —

J. J.

Szegedi építkezők.

Kopasz Dezső Római k.-ut 12, utcai földszinti lakóépület (Eperjessy György), Klenk Mihály Szél ucca 31, utcai földszinti toldalék üzlet (Gál József), Németh János Óthalom ucca 28/c, udvari földszinti melléképület (Süli József), Szigethy József és neje Veresács ucca 26, magasföldszintes lakóépület (Takács Lajos), Trépak János Kossuth ucca 8, utcai földszinti lakóépület átalakítás (Erdélyi András), Takács József Óthalom ucca 28/d magasföldszintes lakóépület (Tóth és Kádár), Bessenyei József Népkertsor 8, földszinti kertilak kibővítése (Simon Sándor), Wolf F. Fiai Polgár ucca 31, utcai földszinti raktár, udvari emeletes műhelyépület és meglévő épület átalakítása (Szolcsányi István), Tóth József Vásárhelyi s.-ut 73, utcai földszinti lakóépület kitoldása, Miskolczi Géza és neje Sajka ucca 6, utcai földszinti lakóépületre emeletráépítés (Gergely Miksa.)

Megnyílt a legolcsóbb ernyő-készítő és javító műhely

Szeged Püspök u 11 b), Püspök. bazár mögött. **Silbermann Pál** ernyőkészítő mester. : Behuzások és javítások elfogadtnak. Vidéki munkák az nap elkészülnek

Sirkövek,

sirkeresztek, keretek márványból, gránitból, műkőből legolcsóbbak **FABIÁN LAJOS** kőfaragó mesternél Kálvária-tér, villamos kitérő. Telefon 5—28.

Női fodrászok

figyelmebe!

A LOREAL

hajfesték bizományi lerakatát átvettem. Minden színű Hena hajfestékek, lehuzók stb. mindenkor gyári áron **Hoffmanné** női fodrász kaphatók. üzletben.

Miszlai Ernő divat szűcs

Szeged, Gróf Apponyi (volt Iskola) u 8.

Allandó nagy raktár mindennemű szörme áruban. Bundák leg. utolsó divat szerint.

Akkumulátort minden autóhoz, rádióhoz készít, - javít, - tölt,

ZAVIZA akkumulátor gyártó telepe Szeged, HORVÁTH M.-u. 7 Tel. 1194

Szobafestést

(legújabb külföldi minták szerint) mázolás, homlokfestést elsőrendű kiviteiben legelőnyösebben készít

Szilágyi és Szabó

Dugonics-tér 11. Telefon- 107 és Kálvin-tér 2 (Református palota) festéküzletben. Tel. 988. Költségv. díjmentes.

Mindennemű

Párnázott butor

elsőrendű készítése

Winter Adolf kárpitos mesternél, Szeged Korona u 3. Telefon 18—56.

Iparosokat és kereskedőket érdeklő dolgok.

Asztalos jogosítva van-e az általa készített cégtáblán a címfestést is végezni?

Cégtáblák festése nem asztalosiparos munkái. Ha tehát az asztalos a cégtáblák farésze készítését vállalhatja is, a címfestést nem végezheti, mert a cégtáblák készítésénél a címfestés képezi a munka törészét.

Cukorkakészítőiparra szóló iparigazolvány a cukrársziparra kiterjeszthető-e?

A 78.000/1.23. K. M. számú rendelet 26. §-a a cukorkafőzőipart szabad iparrá nyilvánította. A cukrárszipar pedig az 1922. XII. t. c. 13. §-a 10. pontja szerint iparigazolvány alapján üzhető képesítéshez kötött ipar. A cukorkafőzőiparra szóló iparigazolványnak tehát a cukrársziparra való kiterjesztésére törvényes alap nincsen. A cukrárszipar önálló gyakorlására jogosító iparigazolvány csak az

előírt szakképzettség igazolása esetén adható ki.

Az osztrák tojáskereskedők magyarországi tojásbevásárlásai nem korlátozhatók-e?

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1927. július 9-én 84.014/IX. szám alatt rendeletet intézett a másodfokú iparhatóságokhoz, melyben éppen az osztrák kereskedők és iparosok magyarországi bevásárlásai tekintetében kijelenti, hogy az osztrák köztársasággal kötött és az 1421—1923 M. E. számú rendelettel közzétett kereskedelmi egyezmény IX. cikkének első bekezdése értelmében az osztrák kereskedők vagy iparosok, amennyiben iparigazolvánnyal rendelkeznek, a szakmájukhoz tartozó cikkeket nálunk akadálytalanul bevásárolhatják, de mindig csak a maguk számára és anélkül, hogy e cikkeket Magyarországon ismét elárússák.

Revíziós zászlót szenteltek Kispesten

Megható ünnepségek keretében szentelték fel folyó hó 8-án a kispesti ipartestület revíziós zászlóját, melyen Nagy- és Csonkagyarország térképe és ez a felhívás van kihimezve: „Dolgozzatok Nagymagyarországért!”

Az ünnepség a kispesti ipartestület székházában kezdődött, hol Herczeg Ferenc megbízásából Barát J. a Revíziós Ligának igazgatója lendületes beszéddel üdvözölte Kispest iparosságát. Majd a zsidó rabbi megáldotta a zászlót s utána egész Kispest az ev. és a református templomba vonult, hol az említett vallásfelekezetek papjai megáldották a zászlót. Ezután a római katolikus templomban szentelték fel a zászlót.

A kispesti ipartestület helyiségében folytatódott az ünnepség, melyen Taigiszter Lajos elnök ismertette a kispesti ipartestület történetét, majd vitéz Válya Gyula Kispest polgármestere a város nevében mondott avató beszédet, Rózsa Lajos dr. Kispest főügyésze pedig az ipartestület nevében tartotta avató beszédét s átvette a zászlót.

Az ünnepség keretében diszoklevéllel tüntették ki a 25 év óta működő önálló kispesti iparosokat. A fényesen sikerült ünnepség után társas ebéd következett, melyen számos felköszöntő hangzott el s különösen éltették Taigiszter Lajosné urnót, az ipartestületi elnök feleségét, ki a zászlóanyai tisztet töltötte be.

Kucska borok és pálinkák a legjobbak

Rossuth Lajos-sugárut 23 sz. alatt.

Jelentések az árupiacról.

Gabonapiac. (Az Agrária rt. jelentése.) Az irányzat lanyha. Szegedi árak: buza 21.—, rozs 15 80, árpa 14 50, zab 14.50, tengeri 20.—. korpa 12 és fél.

Liszt piac. (A vásárhelyi Tóthmalom jelentése.) Nullás 35.60, 2-es 33,20, 4-es 30,60, 5-ös 28, 20, 6-os 24,60, takarmányliszt 16.—

Szeszpiac. E héten az árak változatlanok.

Bóhn Antal zamatos **Ó-borai** a legjobbak. Tisza L.krut 43. Telefon 5.14

Nemzeti Hitelintézet R.-T. Kálvária-uton, Honvéd csapatkórház és fertőtlenítő között július 23-án **megnyílt**. Telefon 16-91

Mit tárgyalnak az IPOSz kongresszusán?

Az Iparosok Országos Szövetsége tudvalevően a Szegedi Ipartestület székházának ünnepélyes felavatása idejével egybeesően f. hó 21., 22. és 23-ra országos kongresszus megtartását határozta el. A kongresszust egybehívók a tárgyalás alá veendő kérdéseket a következő pontokba foglalták össze:

1. Az ipartestületi reform és a Kézműves Kamara ügye.
2. A magyar kézműves és kisiparosság törvényhozási képviselése s az iparosság közvetlen érintkezése a kormányhatóságokkal.
3. Az iparosok országos központi szervezetének reformja.
4. Az ipartörvény sérelmes szakaszainak módosítása, kapcsolatban a kontárkérdés megoldásával

s az építőipari törvény megszüretésével.

5. A kisipari hitel kérdésének megoldása, az erre legalkalmasabbnak mutatózó mód, munkaalkalmak teremtése és a kézműves kisiparosságnak az import csökkentésére és az export fellendítésére kapcsolására.

6. Az ipartestületi székházak ügye s az iparosok lakáskérdésének megoldása.

7. A tanoncoktatással kapcsolatos kívánalmak, az ipari továbbképzés rendszeresítése.

8. Áttérés az egyfázisú forgalmi adóra.

9. A Társadalombiztosító Intézzel kapcsolatos kívánások.

10. A vásártügy rendezése.

Ez az a cég

amely 27 év óta kifogástalan munkájával vezető helyen áll Szeged és környékén **Lucza József**

kemfester és vegytisztító ipartelepe Szeged, Rákóczi-tér (saját ház, az új adóhivatal és a tűzoltóaktanya közt.) Telefon 10—75. Gyors munka. Meglehető olcsó árak. Fióküzletek Kazinczy u. 11. Tel. 9—94. Gizella-tér 3. Telefon 10—55. Kiskunfélegyháza Kossuth uca 15 sz. alatt.

Hirek.

— Kijátszák a közoktatási miniszternek a könyv- és tanszerek beszerzésére vonatkozó rendeletét. Múlt heti számunkban felhívtuk a szülők figyelmét arra a körülményre, hogy a közoktatásügyi miniszter legutóbbi rendelete értelmében tilos a tanszereknek és könyveknek a tantestület tagjai által való árusítása, vagy, rámutatással egyes favorizált szövetkezetekre, oktrojt gyakorolni a tanuló ifjúságra, a tanszerek és könyveknek beszerzésére nézve. Miután az utóbbi napokban történtek a rendelet kijátszására irányuló kísérletek — bár nem állítjuk, hogy Szeged város területén — felhívjuk ismételten a szülők figyelmét a közoktatásügyi miniszternek erre vonatkozó tilalmi rendeletére és arra, hogy adott esetben panaszainkkal az erre illetékes tanügyi hatóságokhoz forduljanak.

— Követendő példa. A szódavíz árusítással foglalkozó vendéglősök, korcsmárosok és kereskedők — főként a vidéken — igen sokszor — és teljes joggal — kifogásolták a szikvízgyáraknak azt a korrektnek éppen nem nevezhető eljárását, hogy magánfogyasztóknak is szállítanak szikvizet. Érthető, hogy a súlyos adókkal agyonterhelt vendéglősök, korcsmárosok és fűszerkereskedők magukra nézve sérelmesnek tartják a szikvízgyárakok ilyen eljárását és megbeszélésre jöttek össze, ennek a rájuk nézve káros eljárásnak a kiküszöbölésére. A tanácskozások eredményre is vezettek, amennyiben megállapodás történt arra nézve, hogy a szikvízgyárakok a magánfogyasztókat ezentúl nem fogják kiszolgálni. Ez a megállapodás sajnos még nem országos, mert egyelőre csak az orosházi helyi viszonyokra vonatkozik. Üdv érte a kezdeményezőknél.

— Szigorú törvény készül a szövetkezetek megreformálására. Mai számunkban a szövetkezetek tultengésére, káros működésére és azoknak a magánkereskedelem megnyomortására vonatkozó vezetőcikkünk fejtegetéséhez pótlólag értesítjük olvasóinkat, hogy a legújabb hírek szerint végre megoldást fog nyerni a régóta vajdó és az egész ország kereskedő- és iparosvilágot egzisztenciájában érdeklő kérdés. Ugyanis

— mint értesülünk — már a legközelebbi időben törvény készül, amely — állítólag — radikálisan fogja ezt a mindnyájunkra nézve égető kérdést mindennek meglegedésére (?) megoldani. Részünkről örömmel üdvözöljük a kormányunk erre vonatkozó kezdeményező lépését, mindazonáltal — zokon ne essék — a hosszú várakozásban elfáradva és a sok csalódás után az ígéret megvalósulását illetően egyelőre még... Tamások vagyunk.

— Ujabb szövetkezetek küzdenek fizetési zavarokkal. Mint értesülünk, a „Hangya” fogyasztási szövetkezetnek három vidéki fiókja és pedig a vérméni, túrjei és újkécskei fióközletei fizetési zavarokba kerültek. Az első két fiók vezetősége végelszámolási közgyűlést hívott egybe, míg az újkécskei egyelőre csak a felszámolás elhatározása esetén mondja ki a felszámolást. Hogy is mondja az az ismert közmondás? „Aki másnak vermet és stb.” Nos, úgy látszik, hogy a Végzet nem ismer kivételt. A magunk részéről megadjuk a kiterített halottnak az illő végtisztességet, mondván, hogy: Requiescat in pace! Egyebekben pedig jöhet a többi is sorban. Nem fáj értük a szívünk.

A híres amerikai dollármilliomosok vagyonaikat reklám útján szerezték, ezért hirdessen ön is az egész ország kereskedői és iparosai kezén megforduló **Alföldi Ipar és Kereskedelem** c. szaklapban. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szeged, Margit-u 3. **Kultúra-nyomda.**

É p i t k e z é s e k e t,
vállal **KEREPESY ISTVÁN**
építési vállalkozó bármilyen
Boldogassz.s-ut 37 munkákat
Telefon 20 — 21. feltételekkel

Festékek lakok, olajok és ház
tartási cikkek leg-
előnyösebb beszer-
zési forrása

Szilágyi és Szabó

festék-kereskedés Dugonics tér 11.
Telefon 107. és Kálvin-tér 2. (Refor-
mátus-palota) Telefon 9—88.

Czipészek !!

Gondoskodjanak téli jövedelmükről
hócipő javítás vállalásával, megélheté-
sük biztosítva lesz. Felvilágosítást
nyújt **LUSTEINER** cipész mester
Korona u. 15. Telefon 19-73

Vásárok sorrendje.

1929. szept. 13-tól—szept. 19-ig.

Péntek, szept. 13. Kehida, Orosháza, Páli.

Szombat, szept. 14. Adony, Apátfalva, Cibakháza vasutáll., Tiszaföldvár, Győrasszonyfa, Magyaróvár, Szekes vasutáll., Kocsola, Tótszerdahely vasutáll., Murakeresztur, Zalabaksa vasutáll., Lenti.

Vasárnap, szept. 15. Jászárokszállás, K-K-Dorozsma, Szabadszállás, Turkeve.

Hétfő, szept. 16. Ábánd (pót), H. Cigánd, Drávafok, Fertőszentmiklós, Kál vasutáll., Kápolna, Kálló vasutáll., Aszód, Kőrösladány, Kötelek, Magyaróvár vasutállomás, Moson, Magyarboly, Mezőkeresztes, Mohács, Ozd, Paks, Püspökhatvan, Répcseszemere, Sárbogárd, Somlóvásárhely, Somogy-szill vasutáll., Bonyapuszta, Szany, Szászvár, Székesfehérvár, Szöny, Tatabánya (orsz.), Tamási, Tisza csege, Vénese gyház, Veszprém-Zagyvarékas.

Kedd, szept. 17. Bicske, Erosodnásd vasutáll., Ozd, Csipkerek vasutáll., Oszkó, Kálló vasutáll., Aszód, Patca vasutáll., Kaposvár, Tamási, Törökkopány vasutáll., Nagyköny.

Szerda, szept. 18. Alsónémedi vasutáll., Soroksár-Ocsa, Bicske, Gamás vasutáll., Felsőmocsolád, Ikervár vasutáll., Sárvár, Rudabánya vasutáll., Ormospuszta, Somogy-szob, Városlőd.

Csütörtök, szept. 19. Balatonendred vasutáll., Zamárdi.

Mielőtt órát, ékszert vesz, tekintse meg olcsó árait. :: Nagy készítő és javító műhely, ékszerbeállítás. Babós Árpád órás mester és ékszerész, Oroszlán ucca 6. sz.

KEFE, ECSET és meszelőárut legújtanosabban készít **Herczeg István** kefékötőmester Arany János ucca 9-b. Visszonteladónak árkedvezmény. Speciális gépkéfék javítását vállalja.

300-as autótaxinél vonjon le 20 százalékot

Alföldi Ipar és Kereskedelem
közgazdasági hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szeged Margit-utca 3.

Felelős kiadó:
REISINGER JÓZSEF
Nyomatott a **Kultúra-nyomdába**
Szeged, Margit utca 3.

Délmagyarországi Husiparos

Árusíthat-e a kereskedő hentesárut?

Hentesáru-, szappan- és zsiradék-kereskedésre szóló igazolvány birtokában árusíthat-e a kereskedő hájat, zsirszalont és kocsonyahúst?

A kereskedelemügyi miniszter 76,426/1928. szám alatt értelemszerűen azt is kimondja, hogy hájnak és zsirszalonnának kicsinyben árusítása nem kereskedelmi tevékenység, hanem e művelet a hentesipar üzletköréhez tartozik.

Ha tehát a kereskedő igazolványára hentesáru-, szappan- és zsiradékkereskedésre állított ki, hentesárut kicsinyben csak oly módon és terjedelemben árusíthat, mint az élelmiszer- és csemegeárkereskedő, vagyis kolbászfélék, főtt sonkát, füstölt szalont egészben vagy fölszelve szolgálhat ki, de nem árusíthat nyers kocsonyahúst, kiolvasztani való hájat és szalont. Ha ezt pusztán kereskedői igazolványa alapján mégis gyakorolja, jogosulatlanul üzi a hentesipart, eljárása tehát az 1922: XII t. c. 39 §-ába ütközik és ugyane törvény 127. §-ának 1. pontja szerint büntetendő.

Szabó Ferencz-féle

téli magyar
szalámi!

a legjobb. Győződjön meg. Cim Szabó Ferenc Szeged, Római k. ut 35 Telefon 1372 Postai vasúti szétkúti és naponta.

Az Alföld legnagyobb
táblaüveg raktára
KÖRÖSI GÉZA üvegezési
vállalata

Mérey-utca 8. Telefon: 957

ELSŐRENDŰ párnázott ülő
butorok SZILÁGYI kárpítósnál, tervek és rajzok szerint
Tisza L.-körut 60.

Kényszervágás—husvizsgálat

A husvizsgáló, ha nem állatorvos, az állatoknak közfogyasztásra szánt levágását csak akkor engedheti meg, ha az állatokon állatbetegségekre utaló jelenségeket nem észlel.

Állatbetegségekre utaló tünetek észlelése esetén a nem állatorvos husvizsgáló a levágást egyelőre megtiltja és a tulajdonost az állatorvos husvizsgálóhoz utasítja.

Ahoz azonban a husvizsgálónak nincsen joga, hogy a levágásra kerülő állat nem kielégítő egészségi állapotára, avagy a már levágott állat egyes részeinek gyanus voltára való hivatkozással a levágást önkényesen kényszervágásnak minősítse s ezen az alapon a tulajdonost magasabb szemledíj megfizetésére kényszerítse.

Kényszervágás esete ugyanis akkor forog fön, ha a husvizsgáló megérkezéig az állat előreláthatólag elhullana, vagy közfogyasztásra alkalmatlanná válnék, illetőleg ha valamilyen baleset azonnali leölését szükségessé teszi.

Kényszervágással egyenlő elbírálás alá tartoznak azon esetek is, ha az állat elhullása nem betegség, hanem hirtelen, külső behatás folytán történt és ha az állat elvéreztetése és kizsigerezése annak elhullása után azonnal fogantba vétett. Ilyen esetek:

1. a koponya vagy nyakcsigolya törése;
2. kényszerhelyzetben való leölés (az állatok elszökése vagy rosszindulata miatt);
3. villámütés.
4. valamely baleset folytán való belső elvérzés;
5. fulladás (pl. burgonya, répa stb. lenyelése után).

Kényszervágás esetén a husvizsgáló rendszerint nincs is jelen s a helyszínén már csak a vágás után jelenik meg, levágás előtt így az állat vizsgálat alá nem is kerülhet.

Egyébként a kényszervágáshoz a m. kir. állatorvos által tett kiszállás költségét az államkincstár viseli, ha a községi előjáróság a vágatási biztos jelentése és személyes meggyő-

ződése alapján a 95000/1900. végrehajtási rendelet 51. §-ához képest teszi meg az elsőfokú hatósághoz és az illetékes m. kir. állatorvoshoz a ragadós betegség vagy ilyen betegsérgyanus eset fenforgásáról szóló szabatos jelentését (39134/950. F. M. r.). (17754)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés 10 szóig 50 fillér.,
20 szóig 90 fillér., bélyegben is
beküldhető.

NYUGDIJAS HÖLGYEK FIGYELMÉBE! A „Nyugdíjas Nők Otthonában” Budapesten felvétetnek oly intelligens urinők, kik az intézetben könnyű kézmunkát óhajtanak vállalni. Az ily hölgyek havi 50—60 pengőért teljes és kitűnő ellátásra felvétetnek és külön keresetre is tehetnek szert. Amennyiben hely van az Otthonban, más hölgyek is felvétetnek. Jelenkezés az összes személyi adatok közlésével: „Corvinaeum” iroda, Budapest, VI., Jókai-ucca 20. I—10. Válaszbélyegyet kérünk.

GONDNOKNŐ, HAZVEZETŐNŐ betársulhat 3—500 pengő tőkével fővárosi pensióba. Elsőrangú teljes ellátás, havi 30—50 pengő fix jutalék és 20 százalékos részesedés az intézet tisztá jövedelméből. Ajánlatok „Megélhetés, teljes ellátás” címre küldendők; Boros hirdetőiroda, Budapest, VI., Andrássy ut 54. (Válaszbélyeg.)

NYARALÓK FIGYELMÉBE. Közöljük pensióink díját augusztus 10-től szeptember 30-ig: Semmering 53.—P. Gmunden 50.—. Radegund 48.—. Pörschach (Wörthi tónál) 52.—P. Bodensdorf (Attersee) 48.—P. Abbazia 53.—P. Lovrana 51—Torbole (Gardató) 46.—P. Velence-Lido 56.—P. Rimini 46.—P. Nervi (Genova) 46.—P. Milano 46.—P. Paris 46.—P. Nizza 48 pengő, Cagne sur Mer (Francia Rivierán) 46 pengő London 46 pengő, Montreux 63.—P. Genf 60.—P. Lausanne 46-pengő, Interlaken 60 pengő, St. Moritz 68 pengő. Társas utazási kedvezmények. Prospektus (válaszbélyegyet kérünk) Cim „Corvinaeum” Pensio-Iroda, Budapest, VI., Jókai-ucca 20. I—10.

BUDAPESTI TANÁR elfogad teljes ellátásra fiukat havi 70 pengő díjért. Előkészít magánvizsgára és érettségire, havi 25.-pengőért. Vidékieket levelezés útján. Leveleket „DR. TANÁR” jelígre kér Budapest, VI., Jókai-ucca 20. I—10. „Corvinaeum” irodában.

ARANY, EZÜST, BRILLIANS a legjobb tőkebefektetés! Eladás részletfizetésre is TÓTH ÓRASNAL, Kölcsey u. 7. Tört arany, ezüst beváltás! Javitóműhely!

**Legjobb ruhát
legolcsóbban
vásároljunk**

Földes Izsó

**Kárász-uca 7
-ruha-divat-
áruházában**

Szerkesztői üzenetek

L. P. Szentesi előfizetőnek. Ha utja Szegedre viszi, szíveskedjék hozzáunk elfáradni, amikor is készséggel szolgálunk a kívánt felvilágosítással.

Vitéz R. R. kisiparosnak Kis-kunfélegyháza. Köszönjük szíves elismerő sorait, amelyekben lapunknak mindenre kiterjedő figyelmességét és nitvóját dicséri. Minden igye ezettel azon leszünk, hogy az Alföldi Ipar és Kereskedelem nitvóját a jövőben az eddiginél is nagyobb mértékben fokozzuk

K. J. Békéscsaba. Az említett dologban a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara bármikor készséggel fogja Önt tájékoztatni, ha eziránt levélben odafordul.

Jégszekrény

zománczott béléssel és ivóvíz tartályokkal, üveg és horganylemez béléssel

sör aparátusok, borasztalók, mészáros jégszekrények nagy választékban kaphatók

Léb bádogosnál Attila u 8 sz

Utas-

forgalmunk

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta.

Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani. E lap előfizetőinek támogatását hálásan azzal kívánjuk viszoználni, hogy

emelkedőkiadásaink dacára

20°/_o-ot

adunk hatóságilag megállapított szobárainkból

10°/_o-ot

olesó éttermi árainkból P 1.50 menüt kivéve.

semmi *kocsköltsége nincs, mert szembe vagyunk a Keleti pályaudvaral*

Park Nagyszálló

VIII., Baross-tér 10.

Órárt és ékszert
olcsón Györi Bélánál javítás-jól
sároljon, részletre is Szeged,
Klauzál-tér 2.

Magyar Kender és Lenipar Rt Szeged

Sürgönceim Vulpes - Telej fonszámok 19, 7-55, 5 92.
Központi iroda

Budapest, V. Falk Miksa u 26.
Gyarak: Ujszeged, Pesterzsébet

Varga Mihály
kender, kötél mechan hálógyár
Szeged, Aradi u. 4.
Telefon 469 és 647.
Sürgönceim Kender

„VIKTORIA”

Kaptafa és Faipari R.-I. Szeged, Kistisza u. 6

Ajánlja a cipésziparosok figyelmébe legújabb kaptafa modelljeit és sámfáit asztalosiparosok figyelmébe eszfergályos gyártmányait

BOR ELADÁS

Kitünő minőségű mérgesi és királyhalmi uradalmi fajborok nagybanés kicsinyben zárt üvegekben már 80 fillértől kaphatók
Schmidt Károly-nál
Tisza Lajos körút 79 Tel 11 66

Remington írógépek képviselője

Portable 20 Phavi részletre Használt gépek 40 P től
Speciális am. rendszerű irodabutor-gyár. Javító műhely
Az író és sokszorosító gépek kellekéből nagy raktár
Wirth és Rengey Szeged, Horváth M. u. 7.
Telefon 12 21.

Iparosok Országos Központi Szövetkezete

Központja:

Tel 53-33, 53 37, Budapest V., Nádor ucca 22. III. emelet. Táviratcim 153-35, 912-30 **szakosztályai:** IPKözpont.

Bőripari szakosztály

VII., Klauzál-tér 5. Telefon J. 128-7
Háziipari szakosztály

IV., Kecskeméti utca 13, félemelet
Telefon J. 148 30
Háziipari üzlet

IV., Kecskeméti utca 13, félemelet
Telefon 148-30
Építőipari szakosztály

V. Nádor utca 18 Telefon 912-32

Faipari szakosztály

V., Nádor utca 18 Telefon L 912-32
Textilkereskeres. és közszállítási oszt.

IV., Kecskeméti u 13 Tel, 152-95
Textil üzlet
IV Kecskeméti utca 13 Telefon J 152-95
Textilgyártási szakosztály

IV Kecskeméti u 13 Telefon J 148-30
Központi raktár V Pozsonyi ut 1462
Telefon Lipót 909 45

**Az iparos-
ság legol-
csóbb be-
szerzési
forrása**